

sentlige Indtægter, at det bliver over Halvdelen af Indtægterne; i saa Fald ned sættes i Henhold dertil Mandens Bygningsafgift. Der have vi noget bestemt at holde os til, der vide vi, hvad det er, og kunne bedømme det og let komme til Rette derom. Naar jeg her har taget Ordet, er det for at anmode den ærede Minister om at se saa lempelig som muligt paa disse Forhold og for at saa Klarhed over, hvad den ærede Minister mener i saa Henseende, thi, som jeg for jagde, naar der har været holdt 10 Foredrag og 11 à 12 andre Forsamlinger i Kommunen og en Festsighed for en Sogneraadshovedmand, noget, der hverken kommer Hjøre eller Venstre ved, men som er en ren offentlig Ting vedkommende Kommunen, og det saa skulde regnes til Last med Hensyn til Bygningsafgiften, saa er jeg ogsaa bange for, at man let kommer til, at det væsentlige, som Forsamlingshusene benyttes til, er ikke Foredrag, og jeg tror dog, at enhver praktisk Mand, som har Kendskab til Forholdene paa Landet, vil indrømme, at der er mange andre væsentlige Ting, som ikke ere Partipolitisk, men som have den allerstørste almindelige Betydning og lige saa god Betydning som Foredrag. Jeg vilde meget nødig have, at man skulde komme ind paa en saadan Fortolkning og vi derved gaa Glip af denne Lettelse, og jeg tror, at hvis den ærede Minister vil stille sig velvilligt og humanitært i Retning af det, jeg har udtalt, saa vil det blive en Lettelse for mange. Jeg vil tilføje, at efter at Regeringen, altsaa ogsaa den ærede Minister som Chef for Ministeriet, har ladet udstede et saadant Cirkulære over for Stolerne, tør jeg næsten sige, at han skylder os det derved, ligesom ogsaa for de rare Kommunestatter, vi saa, som han ogsaa har et vist Ansvar for. Jeg synes, hvis jeg tør vove at sige det, at den ærede Minister ligefrem skylder at tage lempelig paa dette Forhold, for at vi her kunne blive forstaaende for unødvendige Udgifter, og jeg haaber ogsaa, han vil gøre det, og at vi kunne komme til Forstaaelse om denne Sag.

Ovesen: Jeg skal tillade mig nogle faa Bemærkninger over for den højtærede Finansministers Udtalelser angaaende Forholdene ved Tipperne. Den højtærede Minister udtalte, at der var ikke stor Forskel paa nu og tidligere ved Bortlejningen, idet tidligere blev Eftergræsningen bortlejet til een Mand, og det er det samme, der gøres nu. Sa, men der er dog en væsentlig Forskel. Nu er det en Herremand eller Proprietær — det er ligegyldigt, hvad man

kalder ham — som selv afbenytter Græsningen, opløber en Del Kreaturer, sætter dem derud, og naar Græsningen har Ende, saa sælger han dem, han ikke længer har Brug for selv, og han har derved ikke saa lidt Fordel. Tidligere var det en Mand fra Egnen, som lod sig det tilslaa, ganske vist for en lille Betaling — den ærede Minister nævnte nogle og tredive Kroner. Men denne Mand tog saa fra andre Landmænd omkring i Egnen andre Kreaturer, som kunde græse der, og der blev saa taget en billig Betaling for det, saa paa den Maade kan det jo let ses, var det mere fordelagtigt for Egnen i dens Helhed, end det er nu, da det hele er hos een Mand. Saa sagde den ærede Minister, at der var ikke synderlig Forskel mellem, hvad der den Gang indvandedes for Statskassen, og hvad der nu indvindes, thi det var nu borlejet for 100 Kr. i 10 Aar. Men det bliver jo kun 10 Kr. aarlig, og saa gaa dog 24 Kr. aarligt tabt (Finansministeren [Estrup]: Det var 100 Kr. aarlig!) Om Forlæelse, det er en anden Sag, men det, jeg vil pointere, er ogsaa kun dette, at der ogsaa er en væsentlig Forskel mellem nu og den Gang med Hensyn til, hvad der afbenyttes til Afgræsning. Den Gang stete det kun med Parcelterne, naar de vare bjærgede, men nu er foruden Parcelterne et ikke saa lille Stykke Land indhegnet, flere Tdr. Land, hvor vedkommende Mand har sine Aar gaaende hele Aaret, saa vidt Vejret tillader, thi der er jo en Tid om Vinteren, hvor Aarene ikke gaa ude. Dette er en yderligere Indrømmelse til Manden. Og dertil komme Hørene og Flægene, og det er virkelig ingen Bagateller. Jeg har et enkelt Aar spurgt en Mand, der stærer Hørene, hvor mange Traver Rør og Flæg han mente, der kunde bjærges; ja, han mente, at i et Aar kunde der blive et Par Hundrede Traver, det vil sige i urensset Tilstand — naar de ere bjærgede, skulle de renses, thi der er altid noget Græs i Roden. Men Faktum er, at der bjærges ikke saa Læs Rør og Flæg aarligt. Nu sagde den ærede Minister, at der gives ganske vist en Del for disse Rør og Flæg. Jeg skal ikke videre opholde mig ved, hvad der er vundet eller ikke vundet for den enkelte Mand, thi i mine Udtalelser ved Finanslovens første Behandling undgik jeg saa meget som muligt at omtale vedkommende Mand — det er jo en Selvsølge, at naar han gaar ind derpaa, vil han have Fordel deraf — men jeg vilde blot vække den ærede Ministers Opmærksomhed for denne Sag og bidrage til, at vi kunde saa den ordnet saaledes, at